

www.e-turkiye.gov.tr

E-DEVLET

Volkan Barış GÖÇMEZ

İçişleri Bakanlığı
Strateji Geliştirme
Başkanlığı Daire Başkanı

Türkiye BM e-devlet gelişmişlik endeksinde göre dünya ülkeleri arasında 61. sırada yer almakta olup 2023 yılında dünyanın ilk 10 ülkesinden biri olmayı hedeflemektedir.

Yaşadığımız dönemin en belirgin özelliği teknolojinin hızla gelişmesi, buna bağlı olarak ta insan ve toplum ihtiyaçlarının hızla değişmesidir. Bilgi teknolojilerindeki bu hızlı gelişme bir taraftan küresel düzeyde ekonomi ve ticaretin işleyiş şeklinde köklü değişikliklere sebep olurken diğer taraftan geleneksel devlet anlayışının yerine daha etkin rasyonel şeffaf katılımcı demokratik devlet anlayışının benimsenmesine yol açmıştır.

Geleneksel organizasyonel ve bürokratik yapısıyla devletler, artık toplumsal ihtiyaçlara, hayatın diğer alanlarındaki hızla ve yeterince cevap verememektedir. Bu durum ister istemez tüm devletleri yönetim sistemlerini dönüştürmeye ve hizmet sunumunda daha fazla bilgi teknolojisi kullanmaya sevk etmiştir.

Türkiye’de e devletinin gelişmesi incelendiğinde, 1990’lı yıllarda internetin hızla

yaygınlaşmasıyla bilginin üretilmesi ve paylaşılmasının önceki dönemlerle kıyaslanmayacak bir hız ve boyuta ulaşmasıyla yönetim bilgi sistemleri (management information systems - MIS) kavramının kullanılmaya ve e-devlet sürecinin en önemli adımlarının atılmaya başlandığı görülmektedir.

Literatürde e-devlet kavramının birçok tanımı yapılmıştır. Bu tanımların ortak noktası, **devlet işlerinin elektronik ortamda yapılmasıdır**. Bu bağlamda, e-devlet, devletle yapılan her türlü işlemin ve devlet tarafından verilmesi gereken hizmetlerin uygun bilişim teknolojileri kullanılarak elektronik ortama aktarılması olarak tanımlanmaktadır.

E devlet hizmetinden beklentiler, devletin hızlı ve etkin bir şekilde işleyişinin sağlanması, hizmet kalitesinin artması, bürokrasinin azaltılması, tasarrufun sağlanması, hata oranının azaltılması, zaman ve mekan kısıtlaması olmaksızın kamu hizmeti alınabilmesinin sağlanması, devlet-vatandaş etkileşiminin sağlanması, şeffaflık ve güven ortamının oluşmasıdır.

E-Devlet Hizmetlerinin Yürütülmesine ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik; e-devleti "Hizmet süreçlerinin, vatandaş odaklı olarak yeniden yapılandırılması da içerecek şekilde, kurumlar arası veri paylaşımı esasına dayalı

olarak yürütülmesi için kurumlar tarafından, hızlı, güvenli, etkili, verimli, şeffaf ve hesap verebilir, temel hak ve özgürlüklere riayet edilerek ve mahremiyet gözetilecek şekilde elektronik ortama aktarılan her bir kamu hizmeti" olarak tanımlanmıştır.

Yukardaki tanım doğrultusunda e-devletin bileşenleri belirlenmiş ve **e-Devlet Zaman Planı ve iş süreçleri** oluşturulmuştur:

- 1. Yalın yönetim:** Süreçlerin sadeleştirilmesi ve bilgiye dayalı yeniden yapılandırılması (Re-engineering), organizasyonların rehabilite edilmesi, (31 Ağustos 2017)
- 2. Hizmet süreçlerinin Başbakanlık Kamu Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi'nde (KAYSİS) tanımlanması** (31 Ağustos 2017)
- 3. Siber güvenlik kontrollerinin tamamlanması** (31 Ağustos 2017)
- 4. Bütünleşik hizmetlerin oluşturulması ve bütünleşik hizmetlerle beraber vatandaş odaklı tüm hizmetlerin e-devlet kapısı üzerinden sunulması** (31 Aralık 2018)
- 5. Ortak altyapıların kurulması/geliştirilmesi/ilişkilendirilmesi** (31 Aralık 2018)

Bu zaman planı doğrultusunda tüm kurumların organizasyonel yapısı ve hizmet süreçleri gözden geçirilerek yalınlaştırma çalışmaları yapılmış, hizmet süreçleri Hizmet Envanteri Yönetim Sistemine (HEYS) tanımlanmıştır.

Siber güvenliğe ilişkin olarak ise kurumların güvenli elektronik ağ üzerinde çalışmalarını temin etmek üzere bilişim sistemlerinde kaynak kod analizlerinin ve sızma testlerinin sistematik hale getiril-

mesi, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Sertifikasyonu, Elektronik Belge Yönetim Sistemlerine ilişkin 13298 Belge Yönetim Standardizasyonu (EBYS) çalışmaları devam etmektedir.

2018 yılında hızlı bir şekilde kurumların bilişim sistemlerinin kendi içlerinde ve diğer kurumlarla hızlı bir şekilde entegre edilerek veri tabanlarından bilgi alışverişinin güvenli ağlar üzerinden elektronik ortamda yapılması, yasal ve idari düzenlemelerle vatandaşlara başvuru üzerinden verilen tüm hizmetlerin e-devlet kapısından verilmesi (www.e-turkiye.gov.tr) planlanmaktadır.

Sonraki süreçte kamu net ağı ile güvenli haberleşme ve bilgi alışverişinin sağlanması, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının veri tabanlarının ortak veri merkezinde tutulması sağlanacaktır.

Türkiye BM e-devlet gelişmişlik endeksine göre dünya ülkeleri arasında 61. sırada yer almakta olup 2023 yılında dünyanın ilk 10 ülkesinden biri olmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda tüm devlet kurumlarının kendi e devlet eylem ve zaman planlarını oluşturmaları, bilgisayar okuryazarlığı oranının hızla yükseltilmesi, yazılım ve donanım alanında milli ve yerli ürünlerin geliştirilmesi ve kullanılması büyük önem taşımaktadır.